

Handläggare
Cathrin Levander
Telefon: 08-50818006

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-04-18

Kris- och krigsberedskap i Stockholms stadsdelar. Skrivelse från M, L, C

Svar på skrivelse från M, L och C

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet om kris- och krigsberedskap i Stockholms stadsdelar.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden tar Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet upp frågan kring hur stadsdelarnas arbete gällande beredskap vid kris och krig ser ut. Partierna vill utifrån detta att förvaltningen besvarar ett antal frågor.

Förvaltningen har besvarat skrivelsens frågor genom att beskriva förvaltningens övergripande beredskapsarbete vid händelse av kris och krig utifrån stadens riktlinjer och styrdokument.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 8 februari 2024 fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Partierna skriver att Sverige befinner sig i det allvarligaste säkerhetsläget sedan andra världskriget och att detta ökar risken för att Sverige och Stockholm i närtid kan utsättas för någon typ av hybridkrigföring. Det kan exempelvis handla om attacker mot kommunikationssystem, vatten- och energiförsörjning samt spridning av desinformation vilket kan innebära stora påfrestningar på samhället. M, L och C önskar därför få veta mer om hur förvaltningen arbetar för att kunna hantera olika typer av kriser.

I skrivelsen tas följande frågor upp:

- 1. Vilka åtgärder har stadsdelsförvaltningen vidtagit och vilka åtgärder planerar man att vidta för att stärka beredskapen inom stadsdelsförvaltningens ansvarsområden i händelse av kris eller krig?*
- 2. Har förvaltningen genomgått en krigsledningsövning i närtid?*
- 3. Vilka är trygghetspunkterna i vår stadsdel och anser förvaltningen att de är ändamålsenliga för allvarliga eller längre samhällsstörningar?*
- 4. Hur många skyddsrum finns i vår stadsdel? Är de brukbara, om inte finns det planer på att iordningställa dem?*
- 5. Hur arbetar förvaltningen för att öka kännedomen om trygghetspunkter och närmaste skyddsrum till medborgarna?*
- 6. Hur ser stadsdelens plan ut för kommunikation med vårdnadshavare om evakuering skulle ske då förskolan är öppen?*
- 7. Hur ser stadsdelens plan ut för kommunikation med anhöriga om evakuering sker inom äldrevården?*
- 8. Vid händelse av kris eller krig, bör de flesta invånare kunna ombesörja sig själva med el, vatten och mat, under en tid. Planerar förvaltningen några aktiviteter för att öka medvetenheten kring detta hos medborgarna, i egen regi eller tillsammans med en frivillig försvarsorganisation?*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förvaltningschefens stabsenhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. Vilka åtgärder har stadsdelsförvaltningen vidtagit och vilka åtgärder planerar man att vidta för att stärka beredskapen inom stadsdelsförvaltningens ansvarsområden i händelse av kris eller krig?

Förvaltningen har ett systematiskt och kontinuerligt säkerhetsarbete som utgår från stadens säkerhetsprogram vilket omfattar händelser från fredstid till höjd beredskap. Förvaltningen har tagit fram kontinuitetsplaner för olika händelser. Kontinuitetsplanerna omfattas av sekretess.

Under 2023 arbetade förvaltningen med krigsorganisation och bidrog även till stadens samlade arbete med sektorsorganisation. Förvaltningen införde stabsorganisation och övade den enlighet med stadens riktlinjer.

Förvaltningen har utefter de händelser som inträffat inom stadsdelsområdet tillvaratagit lärdomar och vidtagit åtgärder för att

effektivisera och förbättra det egna arbetet vid kris. Förvaltningen har en upparbetat god samverkan med interna och externa aktörer. Som en del i beredskapsarbetet stärker förvaltningen vid behov upp den egna beredskapen i samråd med externa aktörer inom POSOM.

Förvaltningen planerar att uppdatera och förbättra det egna arbetet inom risk- och sårbarhetsanalys (RSA). RSA innefattar risker som påverkar våra samhällsviktiga verksamheter. Utefter de identifierade riskerna inom RSA implementeras dessa i kontinuitetsplaner.

2. Har förvaltningen genomgått en krigsledningsövning i närtid?

Den 5 mars 2024 genomförde staden en krigsledningsövning, Stadsö24, med ett antal utpekade förvaltningar och bolag. Det var stadens första krigsledningsövning på omkring 30 år. Farsta deltog på eget initiativ. Syftet var att lära och utvärdera det egna arbetet med krigsorganisation men även att bidra till stadens centrala arbete inom området.

3. Vilka är trygghetspunkterna i vår stadsdel och anser förvaltningen att de är ändamålsenliga för allvarliga eller längre samhällsstörningar?

Förvaltningen har två trygghetspunkter utefter stadens krav på en trygghetspunkt per 50 000 invånare. Dessa är Förvaltningshuset Storforsplan 36 (plan 4, entréplan) och Lingvägen 161 (Emma träfflokal).

Trygghetspunkterna bedöms ändamålsenliga, ligger nära kommunikationer, parkeringsplatser och har god spridning inom stadsdelsområdet. Trygghetspunkterna har även godkänts av stadsledningskontoret (SLK). Syftet med trygghetspunkter är att vid aktivering ge invånare inom stadsdelsområdet information, vatten, värme och elektricitet för till exempel laddning av telefon.

4. Hur många skyddsrum finns i vår stadsdel? Är de brukbara, om inte finns det planer på att iordningställa dem?

Farsta har en god täckning av skyddsrum. Det är svårt att få en exakt siffra då sökverktyget hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MBS) går in i olika stadsdelar. Vid sökning på en adress i Hökarängen med en radie på 2,4 km finns det omkring 740 skyddsrum inom vårt stadsdelsområde. Fastighetsägare, privata eller kommunala ansvarar för underhåll av skyddsrum och dess utrustning, inte förvaltningen. Detta gäller i fredstid och även vid iordningställning av skyddsrum vid höjd beredskap.

Fastighetsägaren, fastighetsskötaren eller annan utpekad person bör därför ha en rutin för att skyddsrummet ska kunna göras tillgängligt

vid beslut om höjd beredskap då skyddsrum ska iordningsställas på 48 timmar. MSB är tillsynsmyndighet.

5. Hur arbetar förvaltningen för att öka kännedomen om trygghetspunkter och närmaste skyddsrum till medborgarna?

Stadens webbplats¹ informerar om stadens samtliga trygghetspunkter och vilken hjälp det går att få på dessa. Förvaltningen har även via den egna Facebooksidan² informerat om Farstas två trygghetspunkter vid två tillfällen i närtid. Under beredskapsveckan den 25 september 2023³ och den 24 januari 2024⁴. I inläggen har förvaltningen informerat om vart trygghetspunkterna ligger, vilken hjälp det går att få samt hänvisat till stadens andra trygghetspunkter. Förvaltningen har noterat ett större engagemang vid inlägg kopplade till beredskap.

Förvaltningen tittar på fler tillvägagångssätt att nå ut med information kring trygghetspunkter och skyddsrum.

6. Hur ser stadsdelens plan ut för kommunikation med vårdnadshavare om evakuering skulle ske då förskolan är öppen?

Förvaltningen har kontinuitetsplan för olika händelser och hur förvaltningen arbetar med detta omfattas av sekretess.

7. Hur ser stadsdelens plan ut för kommunikation med anhöriga om evakuering sker inom äldreården?

Förvaltningen har kontinuitetsplan för olika händelser och hur förvaltningen arbetar med detta omfattas av sekretess.

8. Vid händelse av kris eller krig, bör de flesta invånare kunna ombesörja sig själva med el, vatten och mat, under en tid. Planerar förvaltningen några aktiviteter för att öka medvetenheten kring detta hos medborgarna, i egen regi eller tillsammans med en frivillig försvarsorganisation?

Förvaltningen planerar att i samband med beredskapsveckan, vecka 39, 2024 i någon form genomföra övning kopplat till kris. I samband med det planeras en informations insats riktad till boende i Farsta om vad de själva kan göra och öva på.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

¹ <https://boende.stockholm/skydda-dig-och-ditt-hem/trygghetspunkter/>

² https://www.facebook.com/farstasdf/?locale=bg_BG

³

<https://www.facebook.com/farstasdf/posts/pfbid02JhaE9zRJ92SH2nW1nrL9kW Ekz8rxKELWDKgfV3SP19mdLxscFcRGsNeYYn46kR15l>

⁴

<https://www.facebook.com/farstasdf/posts/pfbid0FxEggHXBEqx44VDA1U3LX EkDyK52KsDiueQRaZoaqJkGrUKXQ8M6UisGAz7F7gLUhl>

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Ida Malmberg
Enhetschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga
Skrivelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-03-26
Ida Malmborg, Enhetschef	2024-03-26